

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hozva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 lit
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a. hová hirdetések, újságtervek pénzesek a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Mindenképp következőnél . . . 4 „ Nviltér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bőrszentelen leveleket csak ismert köztől fogadjunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Apponyi gróf, a csodadoktor.

Budapest, szeptember 29.

(—é—) Apponyi gróf irtó-háborutvisel a Szapáry-kormány, helyesebben Szapáry gróf ellen, vagy még helyesebben. Szapáry gróf miniszterelnöki székének birtokába kerítése végett a vidéken tartott beszédekkel, melyeket fanatikus hívei lapjaikban bár mindannyit mint valami megváltás kezdetét tüntetnek fel, de tartalmuk csekélyességénél fogva folyton fogyó értékűnek konstatál az elfogulatlan józanság.

Legutóbbi jászberényi beszéde azonban ezenkívül még egy más, visszataszító tulajdonsággal is bír: az eddig nagyvilági önértékes szerénységében biztos fellépésű Apponyit oly önhitnek elbizakodottnak tünteti fel, hogy ezen új vonást csak a hatalomért, existenciáért kétségbeesetten küzdő journalistikai cliqueje suggerálhatta neki. E modor — új, de vele megszokott félszeg politikáját portálva, aligha fogja szaporítani erkölcsi irtókát, melyből — dicsekedése szerint — már oly nagy dominiuma van Magyarországon. Persze, dicsekedő, lármás lapjai elhitették vele.

Tehát élethalál-harcot viv Apponyi a kormányért való várakozást megunva, annál dühösebben. Nos azért nem teszünk neki szemrehányást. Ha tud jobb módot a haza és nemzet felvirágoztatására: az lenne csak nekünk jó. De hát beszédjéből kitetszik, hogy nem tud, eszméire is szóról-szóra ráillik e régi tréfás kritika, hogy ami jó bennük, az nem új, s ami új, az nem jó.

A vallási békének az elkeresztelési kérdés felvetése általi megzavarásával vádolja a Szapáry-kormányt, feledtetni akarva, hogy az egész bajt megindított

február 26-iki rendelet ma Szapáryt megelőzőt kormányának volt ténye, s nem Szapáry gróf az oka, ha ebből kifolyólag a zavarosban halászni kívánók s épen Szapáry gróf ellen titkon áskálódók a felekezetek közti viszálykodást s különösen a protestánsok féltékenységét folyton élesztgetik. Nagy képpel mondja Apponyi, hogy mi az ellen az orvosság: a vallásszabadság, s a házassági jog teljes állami rendezése. De hát ezt előbb kimondta Szapáry gróf és kormánya, sőt a házassági állami reform már készen is van, ami majd a vegyes házassági születések külön állami anyakönyvezését fölsőlegessé is tendi. Persze oly reform ez, mely az egész vonalon csak fokozatosan valósítható meg s addig épen nem, míg a közigazgatás államilag ki-nevezett s teljes szigorú felelősséggel bíró tisztviselői által nem vitetik.

Ugyanez föltétele a nemzetiségi mozgalmak hatálytalanná tételének is. E mozgalmakat is a Szapáry kormány fejéhez vagja Apponyi, mintha azokat e kormány idézte volna fel, holott azok régi, kezdődtek a magyar nemzeti jogok érvényesülésével s végződnek ki tudja mikor, meg vagyunk győződve, hogy nem a magyar chauvinizmusnak oly magasra lobbantása által, melyet Apponyi hirdet. Szapáry gróf nyílt országgyűlésen, épen a jászberényi szónok interpellációjára adott feleletében ismételte ez ügyben a lehető leghelyesebb programját: szigorú igazság a magyar állameszmével összeférő nemzetiségi kívánalmakkal szemben, de kérelhetetlen törvényes szigor a magyar állameszme támadói ellen. E program csak teljesen megbízható köz-

igazgatás útján vitethetik keresztül s azért az erre vonatkozó reformjavaslatokat újra előterjeszti a kormány.

Amde szomorúan konstatáljuk, hogy Apponyi e reform ellen már előre bejelenté a beszédében az obstrukciót, mert neki nem a bajok megszüntetését biztosító közállapot, hanem általános viszály egyenletlenség kell, mert e tekintetben teljesen egy huron pendülve a szélsőbalal, csak attól várhatja céljai elérését. S épen ezért, a szélsőbal hatásos segítségét megnyerni oly dolgokat beszél, melyek csakugyan elidegenítők; lángoló Kossuth-kultuszt üz a szélsőknek hizelegni akarva, saját jó konzervatív apjának jellemképét is meghamisítja, mondván, hogy célja Kossuthal egy volt, csak az eszközökre nézve volt eltérő nézetű — az aulikus Apponyi s a forradalmi Kossuth egy gyékényen kinnáltatva marad Apponyi fia által! — lapjaival honmentő utolérhetlen eszmék gyanánt terjeszti Kossuthnak most a nála tisztelkedett küldöttség előtt tett állítólagos mondásait, melyek a dinasztia iránt bizalmatlanságra, gyűlöletre izgatnak s bizony hamisítatlan forradalmiak azok — s végül még azzal is csábítja a szélsőbal a maga hatalmi céljai támogatására, hogy azt mondja nyíltan nekik: ha kevés nektek amit én akarok, segítsétek előbb győzelemre engem: csak előbb az én stációmat érjük el, aztán mehetünk tovább! Mi ez, ha nem egyéb, mint vagy bolondítása a Kossuth politikát követő szélsőbalnak, vagy pedig bolondítása a nemzetnek, mely előtt Apponyi ma is a kiegyezés alapján állónak mondja magát.

Zavarosban kívánván halászni, imigy csinálja Apponyi a zavarost. Szítja a fe-

TÁRCZA.

— Szeptember 30. —

A mester.

Ágoston, egy derék párnak a gyermeke, mely kevésen kezdte és sokra vitte. A szülők becsületes és szorgalmas munkája gazdagságot szerzett a fiúnak, 30 év előtt született, a portás és a szegény rokonság megcsodálta a gyermeket. Negyven hónapos korában az asztalra ugrott és apró verseket szavalgatott a vendégeknek. Negyedik évében azt mondták műgyetemre adjuk. Öt éves korában művészi hajlamokat árult el, amennyiben ujjával mindenféle figurákat másolt az ablaktáblára. Tíz éves korában a legszebb mappákat füstötte az iskolában, néhány év múlva jutalmat nyert rajzaiért. Ezzel aztán meg volt alapítva karrierje.

- Szép tehetség!
- Híres embert csinálunk belőle.
- Festőt.
- Emlékszel azokra a szép képekre, melyeket nászutunk alatt a versaillesi múzeumban láttunk?
- Te csak a csataképeket szereted.
- Óh, azok fölségesek!

— Ha egy királyt festenek le, meglátogatja a festő?

És mindezt a beszélgetést halkan folytatták, a gestikulációkat elrejtették, hogy meg ne lássa a csodagyermek, s amellet olyan különösen pislogottak a szentély felé, hol a genie hortyogott, aztán szótlanul egymásra néztek és titokzatosan mosolyogtak. Ha véletlenül fölébredt, hamar számlákról és üzleti dolgokról kezdtek beszélni.

Mikor felcseperedett, anyja homlokon csókolt és egy híres festőhöz adta, hogy tanuljon. Az ateliert mint szobrász hagyta el.

Hála a jó neveltetésnek, nem esett semmiféle léha extravaganciákba, sem züllésnek nem indult, mint ez már a nagy művészeknél divatos. Haj- és szakáll-viselete, öltözködése nem különbözött a közönséges halandókéétól. Sőt nagyon is divatos volt. Manapság monoklit hord, mint mindenki és fehérneműt Londonban mosatja. Ott van minden futtatásnál és végigézi a premiereket, általában csodálják magas, karcsu, szépen öltözött alakját, a szemé szelid nézésű és ő maga tökéletesen szeretetreméltó: mindig mosolyog, még akkor is, ha maga van, bár ritkán szokott megtörténni a phrásisok lexikonját kívülről tudja; a szalonokban szaval, jeleneteket ad elő a szép

asszonyok kérésére: románcokat énekel és gitározik, rendkívül tánczol . . . szóval, szel-lemdus, ügyes és kellemes.

X . . . asszony, a jeles színész nő reggelire fogadja; Z-grófné a nagy honleány, nem resteli megállíttatni fogatját az utcán, hogy vele néhány szót válthasson. Akadémikusokkal és miniszterekkel fog kezét, a színházak igazgatói páholylyal kinalják. Kirándulásokat rendez és jótékonyági értekezleteket szervez; nincs semmi ünnepély, ahol ő ne szerepelne, nincs ember, aki barátságát ne keresné. Nem hiányozhatik olyan szalonból, mely ad magára valamit, ha valahová jön, biztos lehet, hogy ezzel fogadják:

— Ep most beszélünk önről . . .

Mütermébe önzlenek a szép asszonyok; és veszály nélkül, mert a hatalmas draperiák és a magas butorok mögött könnyen el lehet tűnni, ha netalán valaki alkalmatlankodnék. Nem a szerelem, de a dicsőség hozza termeibe a szép bűnösöket. Fialat uracsok jönnek hozzá és keztücs kézzel meg-megerintik a nedves anyagot; aztán ledőlnek a dagadó divánra és elálmódoznak azokról az angyal modellről, aki néhány pillanattal előbb itt hevert.

Ma egy híres énekes nő fog neki ülni.

szal izgatja a nemzetiségeket, a Kossuth-kultuszszal félrevezeti a tömegek észjárását, de minden esetre a nemzet s a dinasztia közti jó viszony megzavarását idézhetné elő. Szerencsére a Szapáry-kormány résen áll, s nem hagyja veszendőbe menni a nemzet nagy javait. De vigyázzon Apponyi: a zavarost kedvelése már oly ingoványokra csábithatja őt, hol eddig szerzett összes jó hite, neve és hitele örökre elsüllyedhet!

Belföld.

A fő- és székváros főkapitánya.

Mint az „Aradi Közlöny“ főváros levelezője napokkal előbb jelentette, csakugyan Sélley Sándor dr. rendőrtanácsos nevezte-tett ki a fő- és székváros főkapitányává. A kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma hozta.

Delegációk kijelölése.

— Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöklete alatt tartott mai értekezletén a delegációba kijelöltettek a párt részéről, rendes tagoknak: Andrassy Tivadar gróf, Asbóth János, Bethlen Ödön gróf, Dániel Ernő, Falk Miksa, Harkányi Frigyes, Hegedüs Sándor, Huszár Károly b., Jókai Mór, Kárelyi István gr., Kubinyi Arpád, Münnich Aurél, Nákó Kálmán gr., Nikolicz Fedor br., Nopcsa Elek, Pulszky Agost, Rakovszky Géza, Rakovszky István, Szerb György Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Tisza Lajos gróf, Wahrmann Mór, Fenyvessy Ferencz, Kiss Pál, Sztáray István gróf, Latinovics Ernő, Beksics Gusztáv, Bokross Elek, Fluger, Károly, Perczel Dezső, Czernkovicz Miklós, Gyurkovicz György, Francisci Henrik és Vukotinovich Lajos.

Póttagoknak: Mohay Sándor, Urányi Imre, Meltzl Oszkár, Teleky Domokos gr., Szapáry László gr., Dániel Gábor, Tolnay Lajos, Miklós Ödön, Beöthy László és Pavics Armin.

Az állami számvéviszéki elnökségre kijelölendőknek határozta az értekezlet: Hieronymi Károlyt, Hosszu Józsefet és Miksics Kálmánt.

A horvát képviselők közül kijelöltettek: a ház jegyzőjének Josipovicz Géza; a pénzügyi bizottságba: Gyurkovicz György; a közlekedésibe: Krestics György; a zárszámadásaiba: Matunoi Márton; a véderő bizottságba: Josipovicz Géza; a közgazdaságiba: Herich Károly; a naplóbiráló bizottságba: Galiuff Lajos.

A párt kijelölő bizottságába megválasztott Falk Miksa, a párt hírlapi bizottságába: Neményi Ambrus.

Már jön, de ő nincs egyedül. Mögötte egy kék bluzos, halvány ifju. A mester nem is mutatja be, csak annyit mond halkán: „Tanítványom.“

A nő pose-ba helyezkedik, miközben az elegáns mester egy széket tol a hármastükör elé.

— Amint látja, ebből a tükörből három oldalról látom magam előtt a modellt. Csinálja az anyagot... ez eddig a tanítvány-nak szólt. Most az asszonyhoz fordult: Szép hölgyem, önnél vannak a photographiák melyeket megigért? Köszönöm.

— Ezek után a photographiák után bátran dolgozhat, anélkül, hogy a modellt farsztaná. A fejét... (Az asszonyhoz fordul). A nagyját vele csináltatom, ezzel sokat tanul és hizeleg is neki, aztán addig is itt maradhatok önnel.

Es elkezd Wagnerről beszélni és most modern stanzákat recitál majd adomát mond a legújabb skandalumról és így repülnek az órák.

— Csakugyan tehetséges az ön fiatal tanítványa; van hasonlatosság, mint most is.

— Valóban? Igen, igen, nézze csak... és megveteti az ifju vállát.

— Embert csinálunk belőle, ha szót fogad és figyel.

— Jó mestere van.

— Köszönöm... A szemek nem jól fekszenek, fiatal barátom.

— Kedélyes történet a nemzeti pártkörből. —

A közönséget ma-hónap újabb meglepés fogja érni Nem Linder György valamelyik újabb leplezése vár rá, mert inkább leplet borítana, semhogy lerántsa róla. A meglepetést a nemzeti párt egyik lapja fogja okozni, mely legközelebb kemény kritikát fog írni pártjának a delegációban való szerepléséről.

Előre megjegyezzük, hogy e kritika öszinte meggyőződéssel fog alapulni, mert írója komolyan meg lesz győződve róla, hogy ő a delegációban a dolgot jobban csinálta volna.

E meggyőződéssel ugyan ellentétben áll a szabadelvű párt meggyőződése, de hát a szabadelvű párt csak abból a multból ítél, mikor az illető politikus, mint szabadelvű párti, volt a delegációnak tagja s mikor a delegáció többségét nem egyszer hozta zavarba kérdéseivel, melyekkel „függetlenségét“ is demonstrálta és azt is, hogy a külügy politikához e „függetlenségen“ kívül egyéb is kell.

A szabadelvű pártnak fentebb említett ellentétben álló meggyőződése ez esetben különben nem jön számításba, mert az illető „független“ politikus kilépett a pártból s más pártnak, az akkor még mérsékelt ellenzéki, később pedig egy időre nemzetivé alakult pártnak lett tagja.

Nagy tehetségével, melyet önmagán kívül mások is elismertek, az új pártban csakhamar vezérférfivá lett. Igaz ugyan, hogy a pártban a többi tag is vezérférfi, hanem azért az új kollega a régieknek féltékenységét hatalmasán fölébresztette. Ez a féltékenység nem mutatkozik tettekben s ezért csakis tévedés okozhatta azt, hogy a párt elnöke Heránszky Nándor a minapi ülés összehívásánál egyik-másik tagot nem értesítette arról, hogy ez ülésen fogják a párt részéről a delegációba küldendő tagokat megválasztani.

Igy történt azután, hogy azok a tagok, a kik a kölcsönös üdvözlő beszédekre nem kíváncsiak s az egymás nagyságának elismeréséhez nem tartják szükségesnek, hogy délutáni szórakozásaikat megszakítsák: — a gyűlésre vagy egyáltalában nem, vagy csak későn mentek el.

Az illető politikus az utóbbiak közé tartozott. Horánszky Nándor valószínűleg nem használta föl a konkurrens politikai nagyság távollétét, hogy a delegációba küldendő ta-

Művészi kézmozdulattal hadonáz a forma körül, mintha valamit igazítana. De keze ideges és valóban belenyomódik az anyagba. Hirtelen ki akarja javítani hibáját, még rosszabb, Ujra kezdi vonakodik, hebeg...

— Milyen kár, mondja a nő, most elromlott.

— Oh nem, asszonyom... a jelleg... hogy is mondjam az ensemble, a méretek...

— Értem.

A fiatal tanítvány ezalatt ajkaiba harap de mikor a vendég távozik, rátámadt a mestere.

— Otromba — kiáltja dühvel — ha még egyszer hozzá nyulsz a husz körmőddel a votsainhoz, fejedhez vágom ezt a kalapácsot. Fittyet hányok a dicséréseire, melyek elismerik a tehetségemet. Tartsa meg őket magának. Igen van tehetségem, de ahhoz ön nem ért, nincs hát joga, hogy róla beszéljen.

— Csak csendesen, édesem?

— Elég! Torkig vagyok, fizess és lóduj...

A türelmes mester bocsánatért hebeg és egy arannyal lecsendesíti a dühös „tehetség“, ki napról-napra szorgalmasan eljár a műterembe és elkészíti a photographiák alapján a művet. A tárlatokon körül özönlik a csodálók a jury jutalmat szavaz neki, a világ isteníti... Evekkel később bejut az akadémiaiba... és meghal diánsággal, mint a művészet hős bajnoka, a szellem martirja...

... az elnökségnek proponálja. Isten akkor is proponálta volna őket, ha a külügyi kérdésökösben nagy konkurrens jelen lett volna a gyűlésen. De hát a félreértéseknek éppen ez a természetük, hogy — félreértéseken alapulnak s így egy cseppet sem csodálkozhatni rajta, hogy a későn érkezett új vezérférfi iszonyatosan megharagudott a korán érkezett régi vezérférfiak „félíg titokban“ által létesített befejezett ténynek miatta.

Önmaga is nagyra becsüli Apponyi Albert grótot, Abrányi Kornélt, Beöthy Akost és Bolgár Ferenczet, a delegációba kiküldött tagokat, de hát ő, a ki akkora külpolitikusnak tartja magát, mint a mekkora belpolitikus, e réven jogot formál a delegációba való választásra. Felháborodott tehát az államcsinyen s elmondta a kormány erőszakoskodása ellen irandó vezércikkének egyikét a nemzeti párt erőszakoskodására módosítva.

A vezércikknek ez egyszer hatása volt s nagy zavart okozott. Ebből ugyan nem támadt volna baj, mert a zavar a nemzeti pártban nem idegen és nem szokatlan valami, ez egyszer azonban bekövetkezett az, a mi a telt pohárral történik, ha még egy csepjuthozzá: a már is fölös sokaságu zavarhoz újabb jött, s a pohár kicsordult.

A vezérférfiak által megválasztott négy vezérférfi fővezére nemcsak a politikában lévő szentimentális, hanem ott is, a hol a politika idegen elementum: a nemzeti pártkörben, — fájdalmat érzett az ártatlanul üldözött vezérférfi szenvedéseinek láttára, s javára lemondott delegáció tagságáról.

A párt abban a tudatban, hogy az e lemondás következtében támadó zavart sehogy és sehol, sem a pártprogramban, sem a pártlapok vezércikkeiben, sem a vándorbeszédében nem tudja elhelyezni, kérésre fogta a dolgot. Megkérte a pártvezért, hogy mondjon le nagylelkűségéről, a haragos pártvezértagot, hogy mondjon le aspirációiról s a pártelnököt hogy mondjon le féltékenységéről. A nagy kérdésnek meg volt az eredménye: a kölcsönös lemondások után a pártvezér visszavonta lemondását és bemegegy a delegációba.

A delegáció szegényebb lett egy kíváncsi külpolitikussal a közönség pedig gazdagabb lesz egy objektív bíráló külpolitikai cikkel.

M. U

Tallán-vármegyék.

Csongrád vármegyét rettenetes veszedelem fenyegeti.

Kolera peronospora vitikola, filloxera vostatrix, Sima Ferencz képviselősege, az mind semmi, az mind nem árthat meg annak a vármegyének, mely az utóbbi időben oly sokat beszéltetett magáról és fog is még beszéltetni jó ideig.

Más baj fenyegeti a nemes vármegyét, mely ellen a megye azon notórius egyénei, kik ott a szomszédban leginkább hangadók szoktak lenni, máris kézzel-lábbal küzdenek.

Amit Zailinszky Mihály évek hosszú sora alatt ki nem tudott vinni, megesk a legközelebbi jövőben.

Csongrádvármegyét. Simáék jóvoltából az ország ez idő szerinti leglármásabb, legbékéslebb, legveszekedőbb, a kronik skandalózok megyéjét Szapáry belügyminiszter egy kalap alá veszi az ország legcsendesebb, legbékésőbb vármegyéjével, Békés vármegyével.

Csak az imént cikkezünk annak érdekében, hogy Csongrád megye Szeged megyévé legyen, és ime egy-egy komminüké jelenti, hogy Békés vármegyének és egyuttal Csongrád vármegyének főispánjává Tallán Béla somogyi főispánt fogják kinevezni.

Es mondja még valaki, hogy Szapáry grófnak nincs érzéke a humor iránt, mikor a Simáék Csongrádmegyéjét Békéshez csatolja a főispán személyében.

Most már csak az a kérdés, hogy Simáék veszekedő kedvében, vagy a békésiek békességben van-e bacillus és hogy ha mindkettőben van, a békési komabacillus ojtódik-e be a Sima-féle harcziar vármegyébe, vagy a veszekedő bacillus megy-e át Békés vármegyébe.

Annyi bizonyos, hogy a két megye legfőbb pástora jól meg van választva Tallian Béla személyében.

Csak sikerüljön neki Békésmegye vírusát a nekivadult Csongrádmegyébe oltani.

Dódi.

Külföld.

Afrika megvédése a kolera ellen.

Hamburgból irák. Az afrikai német gyarmatok védelme céljából a szenatus szigorú óvintézkedéseket rendelt el a Hamburgból Afrikába menő gőzhajókra nézve.

Orosz kölcsön Franciaországban.

Pétervárról jelentik: A „Brzsevijsa Viadomosti“ azt a hirt, hogy a francia szindikátus már meg lett bizva, hogy az orosz 3 százalékos párisi kölcsön még hátramaradt 200 milliónyi összegét eladja, valótlannak jelenti ki. E hír felmerülése azonban azt bizonyítja, hogy a francia pénzügyi körök készek szolgáltatataikat most már kedvezőbb feltételek mellett felajánlani az orosz pénzügyi kormánynak.

Tanügy.

A fa- és fémipari szakiskola.

— Felhívás beiratkozásra. —

Az aradi államilag segélyezett fa- és fémipari szakiskolában a beiratások szeptember hó 28-án (szerdán) délelőtt 8—12-ig és délután 3—6-ig az iparosház földszinti tanácstermében tartatnak.

Rendes tanulókat fölvételnek beszegőd-tetett butor s épület-asztalos, esztergályos, képfaragó, gép-, épület- és műlakatos tanulók ha legalább a közép vagy polgári iskola két osztályát vagy az elemi iskola hatodik, illetve az alsófokú ipariskola harmadik osztályát sikeresen elvégezték, vagy ezeknek megfelelő fölvételi vizsgát tesznek le.

Rendkívüli tanulókat fölvételnek a kevesebb előképzettséggel bíró segédek és tanulók is, de ezek csak egyes tárgyakat hallgat-tatnak.

Beiratáskor minden növendék tartozik bemutatni keresztlevelét, iskolai bizonyítványát, himlő elleni beoltásról szóló bizonyítványát a tanonczszerződését.

A rendes tanulók fölvételi-díjat és tandíjat nem fizetnek, de tartoznak magukat, az iskolában szükséges tanszerekkel ellátni.

A mester urakat kérjük, hogy tanulóit beiratásánál lehetőleg jelen lenni sziveskedjenek és erre a tanuló szülőjét esetleg gyámját is fölkérjük.

A fa- és fémipari szakiskolával kapcsolatosan Arad szab. kir. város az iparos segédek számára esti tanfolyamu szakrajz iskolát állított fet. Ez iskola hallgatója lehet mindazon segédek, ki első sorban a fa vagy fémipari szakban másodsorban olyan ipari szakban dolgozik, hol a kép fontossággal bír.

A szakrajz iskolában a beiratások szeptember hó 25-én és október hó 2-án mindekor délután 4—6-ig iparosház földszinti tanácstermében tartatnak.

Az iskola tanfelügyelő-bizottságának határozata folytán a szakrajziskolába lépő minden egyes segéd 1 forint tandíj fizetését ezenkívül tartozik magát, az iskolában szükséges tanszerekkel ellátni.

A fa- és fémipari szakiskola és az ezzel kapcsolatos ipari szakrajziskola igazgatósága.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 764.4 mm., délután 2 órakor 763.3 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor 17.1° , délután 2 órakor 26.8° . Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor D. 5. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Felhívás előfizetésre.

Az idej utolsó évnegyed alkalmából ismét felhívjuk t. közönségünk figyelmét az előfizetések megújítására.

Törekvéseinknek eddig tapasztalt méltatása buzdítás nekünk a jövőre is igyekeznünk minél inkább alkalmazkodni a hírlap olvasó közönség igényeihez. Ez okból kerüljük a közélet eseményeiről közlött tudósításokban az

egyoldalúságot és részrehajlást, hanem meg-irunk minden közérdektől dolgot lehető hűség-gel és részletességgel, hogy közönségünk minden irányban, az igazság elferditése nélkül, legyen lapunkból tájékoztatva.

Programunk a régi marad. Az „Aradi Közlöny“ ezentúl sem lesz hive a botrányvadászó, erőszakolt szenzációnak, a családok és egyesek magánügyei irányában gyakran tanusítani szokott kiméletlenségnek, hanem marad az olvasó jó barátja, panaszainak, érdekeinek szives közvetítője minden irányban, a napi és politikai élet hű tükré és tájékoztatója.

Vezérezükben foglalkozunk politikai kérdésekkel, a mint azt a nevezetesebb események magukkal hozzák, felöleljük a társadalmat és közgazdaságot, de leginkább Arad megye és Arad város aktuális ügyeit, annak a fejlődés, előbbremenetel érdekében szükséges mozzanatait stb.

Tárcaink eredetiségét és változatosságát majd minden nap van alkalmunk bebizonyítani a közönség előtt. Vidéki tudósítók száma folyton szaporodik, hirtovább a leggazdagabb. Kiváló gondot fordítunk közgazdasági rovatunkra, melyben mindig közlünk eredeti táviratokat a budapesti tőzsde az napi árfolyamairól.

Távirati rovatunk, mint olvasóink számtalanszor meggyőződhetnek róla, az összes helyilapokéinál tartalmasabb, gazdagabb. Ilyen marad ezutánra is. A főrendi- és képviselőház minden üléséről részletes tudósítást hozunk budapesti levelezőnk tollából.

Kérjük az előfizetések szives megújítását.

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhoz hordva:		szétküldve:	
Egész évre 12 frt — kr.	Fél évre 6 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Egy órára 1 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.	Egy órára 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Szeptember 30.

Nyugaton csapadék.
Zivatarok.
Borus.
Hősüllyedés.

Az „elragadtatás.“

— Igaz történet. —

Az utcán végigsuhan egy elegáns hölgy. Lát-szik rajta, hogy siet és kellemetlen neki a késő esti órákban egyedül mennie. Azonban mai napság már nem hisz az ember ilyen „sietések“nek, melyek azt jelentik, hogy az illető hölgy elkészt valahol és szeretne minél hamarabb az otthon biztos falai között lenni. Sőt mai napság a demimonde hölgyek ilyen sietéssel teszik magukat érdekesebbé.

Igy gondolta ezt egy gigerli is, a ki a hölgy mellett elhaladva, szemtelenül nézett az arcába. Egy pillanatra megállott a gigerli, — aztán visszafordult és utána!

Nemsokára elérte.

— Asszonyom, a szent irás azt mondja: Nem jó az embernek egyedül lennie.“

A hölgy vagy azt gondolta, hogy kisebb skandalum lesz, ha ő nem csinál skandalumot a szemtelen gigerlivel; vagy azt, hogy ez a tola-kodó megmenti őt a többi, esetleges tola-kodótól; vagy Isten tudja mit gondolt (ki tudná kitalálni egy hölgy gondolatait?) elég az hozzá, hogy így szólt:

— A szentírásnak, uram, mindig igaza van.

— Akkor áldott legyen Mózes, a mért meg-irta „Ot könyvét“!

— Talán ön mellette s hálával is tartozik Mózesnek?

— A gigerli elérte a célzást és nevetve szólt:

— Nem asszonyom, nekem egyébként semmi közöm Mózeshez.

— Bocsásson meg uram, de... mondá a hölgy bájos mosollyal.

— Ertem önt. Szemtelen voltam. De esküszöm önnek, hogy ha kerébe történek is érte — szemtelen lennék újra, csak hogy ily nagyszerű hölgyet megismerhessek!

— Ez szemtelenül bár, de bátran volt meg-mondva.

Elképzelheti a nyájas olvasó, hogy még egy negyedórai kísérés és ifjunk vállalkozott az isteni hölgy becsináltta kikészített keztyűit megenni a nagy szerelemtől.

— Oh asszonyom, nincs a világon annyi szem a mennyivel és nincs annyi idő, amennyi alatt én önt nézni szeretném.

— Ertem önt. Lakásomra is elkísérhet.

Az elbódult ifju megragadta a kis kezét a csókkal halmozta el.

— Megérkezünk — mondá a hölgy egy palota előtt és csöngetett.

A kapu kinyílt s a kapus elkiáltta magát:

— Jézus Mária!

Erre a kiáltásra két livrés inas sietett elő, akik elsapadva suttogtak:

— A méltóságos asszony!!

A kapus hebeggett:

— Tehát nem jó helyre küldtük a kocsit méltóságodért!

— Biz azt eltévesztették. Nos, uram? szó-lítá meg a küledező ifjut, hát nem kísér fel?

Az ifju kétszer-háromszor nagyot nézett a levegőbe, aztán mintegy önkéntelenül egyet top-pantott s ezek a szavak jöttek ki ajkán:

— Si fractus illabatur orbis...

Ezzel merészen a hölgy mellé lépett.

— Fájdalom uram, én nem tudok latinul, szólt a hölgy.

Már a lépcsőházban voltak.

— Báróné, grófné, herczegné...

— Nevezzen egyszerűen grófnénak, mondá a hölgy.

— Tehát grófné, az a mondat ezt jelenti ma-gyarul: Ez a hölgy most engem behozott ide, hogy megbüntessen szemtelenségemért. Azonnal pa-rancsot ad e két inasnak, hogy ragadjanak meg és dobjanak ki...

— Nos? fordult a delső a két inashoz, nem hallottátok? Egy ilyen gentlemant, mint ez itt, sohasem szabad hazugságban hagyni.

A két inas megraganta az ifjut és a leve-gőbe emelte.

Az ifju az inaskezek közül visszanezgett bó-dult tekintettel s csak enyit mondott:

— Mindegy!... Most már aztán igazán —

el v a g y o k r a g a d t a t v a, önért le sem ta-gadhatom.

A grófné csengő kacaját hallatott.

— Bocsássatok el. Jöjjön uram és kérjen bo-csánatot — ott benn.

Eddig vav.

H I R E K.

Szeptember 30. Péntek. Róm. kath. naptár: Jeromos. — Protestáns naptár: Jeromos. — Görög-keleti naptár (szeptember 18.): Eumén. — A nap két órákor, nyugszik 5 óra 39 perczkor.

Közelesey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola földszint.

Október 2. A fa- és fémipari szakiskola megnyitása délelőtt 11 órakor.

Október 3. A Justh-Rátz sajtópör tárgyalása.

Október 4. A kereskedelmi és iparkamara ülése délután 5 órakor.

Október 5—6. Ellenőrzési szemle a honvédelkta-nyában.

Október 8. A tornaszegyleti vívőkör ünnepélyes meg-nyitása.

Október 10. Arad megye őszi évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Október 10. Az aradi gazdasági egylet közgyűlése délután 4 órakor a vasuti palota üléstermében.

Október 16. Az 1848—49-iki honvédek aradi egylet-ének közgyűlése.

— Személyi hírek. Fábian László főispán és Salacz Gyula polgármester szombaton reggel érkeznek haza Budapestről, hol az igazság-ügyi palota telekkérdésében értekeztek az igazság-ügyminiszterrel.

— Körlevel a megyei közgyűlésre. Aradvár megye törvényhatósági bizottságának őszi évnegyedes közgyűlése f. é. v. október hó 10 én d. e. 9-ó r a k o r fog megtartatni. Miről a törvényhatósági bizottság tagjait, a napirendre

tüzött ügydarabok sorrendjének egyidejűleg megküldése mellett az 1884 évi XV. t. cz. 10-ik §-a értelmében azzal van szerencsém értesíteni, hogy az alispáni évnegyedes jelentés a számonkérésnek jegyzőkönyvének előterjesztése után a közgyűlés első tárgya a vármegye jövő 1889 évi költségvetésének megállapítása — s ennek keretében az Ő Felsőge megkoronáztatásának 25 éves örömmünnepe alkalmából, a vármegyei közkórház kibővítésére felajánlott építési alap létesítése végett, valamint a megyei tisztviselők segéd és kezelő hivatalnokok fizetés javítása széljából 1893 évtől kezdve, szükséges törvényhatósági pótadó kivetése lesz. Aradon, 1892 évi szeptember hó 16-án. F á b i á n László főispán.

— **A szabadságharczi muzeum köréből.** S á r o s y Gyula jeles költő leánya, özv. V i c z m a n d y Mórné, A n t o l i k Károlyhoz a Kölcsey-Egyelet volt alelnökéhez levelet intézett, melyben a legrokonszenvesebben emlékezik meg az aradi szabadságharczi muzeumról. N á m é n y i Lajos kezdeményére, hogy a muzeumban egy S á r o s i - s z o b a rendeztessék be, kijelenti Viczmándyné, hogy boldogsága lenne, ha az aradiak részéről Sárosi Gyula iránti kegyelet kifejezéséhez hozzájárulhatna, de sajnálatára ezt nem teheti, mivel az összes emléktárgyak, melyek néhai atyja után maradtak, egy nemzeti karszallagból és Sárosi által a börtönben használt evőszék-közökből állanak, ezen apró tárgyakat azonban készséggel leküldi. Viczmándyné urnő Antolik Károlyhoz intézett leveléhez tíz forintot csatolt a muzeum-épület alapítójának gyarapítására.

— **A nagyváradi főigazgató bucsuja.** N á t a f a l u s s y Kornél, az új nagyváradi tanterületi főigazgató, tegnap bucsuzott az eddigi működése színhelyétől, Kassáról. A kassai főgymnázium fiatalsága nagyszerű faklyásmenetet rendezett tiszteletére, azután a város színejeva disztrakomára gyűlt egybe, hogy az általánosan tisztelt és becsült férfiutól elbucsuzzanak. Az első köszöntőt K l e n e r Alajos jogakadémiai igazgató mondotta Nátafalussyra, s jobbadán őt köszöntötték föl a többiek is. S z i e b e r Ede kassai főigazgató, B e ö t h y Ákos, I m r e Lőrincz stb. N á t a f a l u s s y ékes beszédben mondott köszönetet.

— **Ki lesz a békési főispán?** A „Békésmegyei Közlöny” írja: E kérdés foglalkoztatja az egész vármegyét. A lekülömbözőbb kombinációkból, melyek eddig felmerültek félhivatalosan Ürményi Bernát Versecz város országgyűlési képviselőjét említették, újabban azonban legvalószínűbbnek látszik hogy Békésvármegye főispánjává Tallián Béla somogy megyei főispán fog kinevezettni.

— **Debreczen napja.** A hivatalos lap tegnap teszi közzé, hogy a király S z a k s z ó Rezső kanonok debreczeni parochiájáról való lomándását elfogadja és helyére W o l a f k a Nándor nagyváradi latin szertartású székes-egyházi mesterkanonokot, czimzetes apátot és miniszteri osztálytanácsost egyszersmind öt makariai választott püspökké is kinevezi, és a vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteriumban viselt osztálytanácsosi állástól felmenti.

— **Szent Mihály napja.** A tegnapi napon kezdetét vette az egyházi téli évad. Esti imára már 7 órakor harangoznak, — reggel pedig 6 órakor hi a harang imára. A házmezteterekre is jobb napok virradtak, mert ezentul esti 9 órakor csukják a kapukat.

— **A zsigmondházi gyilkosság ügyében** erőlyesen nyomoz a csendőrség. Tegnap letartóztatott egy F r i e z e n h e i m Balázs nevű német-szentpéteri illetőségű munkást, kit a vizsgálóbíró nyomban ki is hallgatott. A vádlott tanukkal igyekszik igazolni azt az állítását, hogy a gyilkosságot megelőző éjen egész reggeli 6 óráig maradt a korcsmában s így a gyilkosság idejében nem lehetett a tett elkövetése színhelyén. A vizsgálat folyik.

— **Jubileum Nagylakon.** A nagylaki közönség jubileumra készül. Erdemes jegyzőjét:

R u s z Jánost akarja az ünnepek központjává tenni, mivel éppen 25 éve annak, hogy a város pennáját vezeti. A jubileumi ünnepély október 9-én lesz.

— **Tandijmérséklés.** Arad város községi iskoláiba járó tanulók szülei közül eddig 1439-en kérelmeztek és nyertek kisebb-nagyobb tandijmérséklést.

— **Gyermekrablás.** Egy régi rejtélyes esetet derített fel a napokban a szerencsés véletlen, mely visszaadta a szülőknek halottként elcsirátott gyermekét. Az eset a következő: Sikulán 1883. évben épen a görögkeletiek virágvasárnapján nyomtalanul eltűnt H a l m a z s á n Ilie ottani lakos 5 esztendő Anna nevű leánya. A kétségbeesett szülők felkutatták az egész falut, kikötötték a folyót, de hiába, elveszett gyermeküknek nem akadt nyomára. Végre is azt hitték, belefulladt a folyóba s elsodorta a vízár. Meg kellett elégedniük azzal, hogy halottként elcsirassák. A napokban egy cigánykaraván vonult keresztül Sikulán s megállva a községben, ahányan voltak, annyi felé mentek koldulni. Egy öreg asszonyhoz beállított egy 14 éves leány a karavánból s mivel nem volt meg rajta a cigány-típus, az asszony nyájasan beszélgetni kezdett vele. A leány elmondta neki, hogy ő nem volt mindig cigány. Ez szöveget ütött az öreg asszony fejébe és H a l m a z s á n n é közt hasonlatosságot fedezett fel elbeszélte H a l m a z s á n n é n a k az esetet. Az anyasietett elveszett leánya után, de az már akkor utban volt a karavánnal Kerüls felé. H a l m a z s á n n é a csendőrséghez fordult, mely kerüls határában az egész karavánt elfogta. A leány eltűnésekor a lábán seb volt, melynek helyéről és a hasonlatosságról megállapították személyazonosságát s átadták a szüleinek, a gyermekrabló cigányokat pedig a borosjenői járásbíróshoz kísérték. A cigányok a folyó hidján ácsorgó gyermeket kocsira kapták s úgy rabolták el. A leány egészen elvadult. Sehogy sem tudja magát új környezetébe beletalálni folyton siratja a nevelő anyját és három nap óta nem eszik semmit. Tegnap végre némileg magához tért, evett és beszéd közben megerősítette azokat a mende-mondákat, melyek a kóbor cigányok lopásairól és gyilkolásairól keringnek. Mindenesetre furcsa, hogy a 19-ik század végén is megessen ilyen a középkorba illő történetek.

— **Deputáció a földművelési miniszteriumban.** Tegnap délelőtt nagyobb vidéki küldöttség járt a földművelésügyi miniszteriumban. Négy torontali község küldöttei jelentek meg C s e r ö Ede dr. szegedi ügyvéd vezetése alatt s meg akarták kérni B e t h l e n András gróf földművelési minisztert hogy telepítse ki e négy község lakóit. A küldöttséget a beteg miniszter helyett F e j é r Miklós államtitkár fogadta s C s e r ö Ede dr. meggyőzően fejtegette ki előtte a kérvényezők fonák helyzetét; a négy község ugyanis részben nagybirtok, részben pedig kincstári tulajdon s így a lakók a legnagyobb mozgalom mellett sem képesek maguknak ott egy kis kirtokot vásárolni, sőt munkájukért sem kaphatnak olyan bért, mint bármely más vidéken. Épen azért kérik, ha nem akarja, hogy e községek lakói teljesen tönkre menjenek. Az államtitkár érdeklődéssel hallgatta a küldöttség vezetőjének fejtegetéseit s kijelentette, hogy maga is odavaló birtokos lévén, jól ismeri a kérvényezők helyzetét; a telepítések ügye most ugyanis napirenden van s így azzal az ígérettel bocsáthatja el a küldöttséget, hogy bajukon mindenesetre rövid idő alatt segítve lesz.

— **A makói szüret** Makóról írják lapunknak: Régebben is kezdtek már némileg szüretelni, de az igazi szüret csak a héten esett meg. Nem valami nagy vigszággal ment biz az idej szüret. A makói karczost termő „hegyek” nagyon csekély eredményt adtak az idén. A hol 60—100 akó termett máskor, most alig van egy-két akó. Betermett ugyan némely szőlőbirtokosnak az idén is elég jól, pl. tudunk esetet, hogy bánemi 3 naps (1200

négyszögöl) szőlő 16 hektoliter szinbort adott (jó termésben ugyan 30 hektolitert ad) csak-hogy még ilyen is nagyon kevés van sok helyt fazékan el lehet helyezni a termést. A törkölyös bor akója 6 frt 50 kr.

— **Rablógyilkosság Öcsödön.** Mint tegnapi számunkban jeleztük, Öcsödön, Szeghalom mellett rablógyilkosság történt. Ma a következő részleteket vesszük. A megindult nyomozás kiderítette, hogy P á k o z d y Lajos öcsödi lakos hátulról támadva, fejszével ütötte szét K a n t e r Lajos és neje fejét. Mind a két áldozat kiszervenedett, a szobában minden föl van forgatva, mely körülmény a rablási czélzat mellett bizonyít. A tettest a csendőrség letartóztatta s bár lakásának kerítésén és házereszen véres kezének nyomai látszanak, tagad. A vizsgálatot a legnagyobb erélyvel folytatják.

— **Tűz. M e k Mojszagalsai lakos háza** — írja levelezőnk — e hó 27 én délelőtt leégett. A tűz valószínűleg gyújtogatásból származott. A leégett épület biztosítva volt az első magyar biztosító intézetnél.

— **Uj jogtanárok.** A kecskeméti jogakadémiaán üresedésben volt jogtanári állásokra 15 pályázó közül Kecskemét város törvényhatósági bizottsága e hó 28-án tartott ülésén M a g y a r István dr eperjesi ügyvédjelöltet a római jogi tanszékre, M ó r i c z Károly dr nagyszabeni pénzügyi fogalmazót pedig az egyházi jogi tanszékre választotta meg.

— **Az aradi Kosuth-asztaltársaság** az aradi szabadságharcz ereklye-muzeum felszerelésére öt forintot adományozott Fogadja a derék asztaltársaság a muzeum-bizottság köszönetét.

— **Csunya patália.** E c s a n Miklós gyöngéd férj csunya patáliát rendezett az Angyal-utcza egész hosszában. Bottal verte végig az utczán éktelen káromkodással a feleségét. Az elvert asszonyt rendőr szabadtotta ki a feldühödött férj kezéből s bekísérte a rendőrséghez, a hol lakat alá tették és megmagyarázták neki, hogy „családi ügyeket” otthon kell elintézni s otthon is simáiban. Így talán meg fogja érteni.

— **Allásától felfüggesztett közs. bíró.** Schaffer Béla vingai járási főszolgabíró J a k o b Iszaila zsadányi közs. bíró állásától felfüggesztette, mert a bíró többrendbeli visszaélést követett el és hivatalában hanyag volt.

— **Kolerás baba.** A kis Lizi nagyszerű babákapott nevenapjára nagybátyjától. Két-három napig eljátszott vele, de azután elhanyagolta, úgy hogy a baba gyöngö szerkezete lassanként floszlott. Előbb az egyik keze vált le, azután a másik, végre feje is leesett, Lizi a sarokba dobta. A nagybácsi pár nap mulva meglátogatja s megkérdezi tőle hogy van a baba. Lizi vérvörössé lesz s nem szól semmit. Később azonban nekibáterkedett s hidegvérrel mondja:

— Már nincs meg a babám, bácsi; meghalt, mert megkapta a kolerát. S hogy én is meg ne kapjam tőle, hát eldobtam.

— **Ismét veszett eb.** Valóságos veszett kutya szezonot élünk. Alig jár le az egyik 40 naps szájkosár rendelet, már a másikat kell hatályba léptetni. Tegnap délután K ö t e l e s Gábor vasuti málházó kutyája dühödött meg s marakodott az utczán több kutyával. S á n d e r Piroska 8 éves kis leányt épen arra vitte a sorsa. A kis fekete eb megmarta a leányt és elfogatása közben G l i g o r Sándor gyepmester-gyakornokot is. Az ebet felbonczolták s megállapították rajta az ebdüht, minek folytán mindkét sérült tegnap este felküldetett Högyeshez és a még érvényben levő szájkosárrendelet újabb 40 napra kiterjesztetett.

— **Botrány.** K l e m c z á n Péter aradi osavargó egy arczpíró nemét kultiválja az utczai botránynak. Tegnap végre elcsípték a ficzkót s átadták a kihágási bírónak, mely bizonyára érdeme szerint fog elbánni vele.

— **Köszönet nyilvánítás.** N e u m a n n Samu ur Bécsben az aradi izrael jótékony nőegylet javára 15 frtot adományozni sziveskedett, mely nemeslelkű adományért halás köszönet fejeztetik ki. Arad 1892. szeptember 30-án. Hirschmann Rozália elnök.

H y m e n .

Halászi Sándor dr aradi kir. törvényszéki jegyző október hó 3-án vezeti oltárhoz a minoriták templomában F i c h e r Miklós törvény-

széki bíró kedves és bájos leányát Erzsike kis-asszonyt.

Egyletek, Társulatok.

— A „Kölcsel dalkör“ összes működő tagjai felhivatnak, hogy az október 6-án tartandó gyászteleni tiszteleten előadandó ének próbáira szeptember 30. október 3. és október 5-én esti fél 8 órakor a dalkör rendes helyiségében (kereskedelmi akadémia baloldali földszint) kivétel nélkül megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár f. évi október hó 1-én kezdi meg működését az „Arad osanádi vasutak“ palotájában levő hivatalos helyiségben, a hol beiratkozások mindennap d. e. 8—12-ig d. u. 2—6 ig tartó hivatalos órák alatt eszközölhetnek.

Színház.

Tháliék itthon.

— Karos a perronról. —

Mindenki mosolyog, mikor bohém-szabadosággal oly nagy és végsőt szuszszant a nyílt pályán a gőzmasina, melytől a régi és kedves bohém-arcozok kandikálnak le, kendőt lobogtatnak, harsányan le üdvözölnek és a többi. Az elszakadt összeforrasztó psziché megszámlálhatlan mennyiségben és minőségben ki fakad a viszontlátásra éhes ajkakon. Mindenütt mosolygás, pezsgés, forgás, sürgés, csihelődés. Ujra megszokasodik a tér. Már a társulat Fábius Cunctátorja, Nyilas Matyi — aki, mint mondják, nagy úr hagyott maga után, a — vasuti kocsiiban, — a lezihelődött és fenomenális czvikipuszikkal cselekszi a — légvonatot. Valami gyönyörű vad-öröm terjeszkedik a peronra, melyen nyüzsgők czók-mókjával a bohém és az ujra összeforrasztott barátság ténfereg. A karhölgyikék fegyelmezett kaczagnak rába, még a heroina arcára is sütkérezik a megérkezés boldog verőfénye. Arról nem is szólnak hogy Tárnok Gizi most adja legkitünőbbben a bakfischt és oly boldog, hogy majdnem a kis újat — felejtette a szájában. Aztán szökdecsel, megiramodik és Pokróczék előtt igazolja alibijét, hogy pakjait kikapja.

Mindenki nevet s lelket e boldog kép látára előnti bánatos emlékezés. Tavaly, ha jól emlékszem október 3-ikán épen így vártuk többed-magunkkal Tháliákat, köztük az akkor periódusokban csendes és most már végleg csendes — öreg is. A direktor, Aradi Gerő.

Az öreg arcoznak nem sarjadt mosoly, mikor társulatának tagjait egyenként lezihelődni látta; hozzáfordultam, hogy felbiztassam egy szóra.

— Tehát megérkeztek!

Aradi Gerő, mert hiszen ő róla beszéltek, erős iróniával a zsebéhez kapott, melyben pénztárczáját hordja:

— Érzem!

És mikor látta, mint szerel le a társulat egyenként a kupéból, felengedett a mord ábrázata. Látszott, hogy örül övének. Egy két újságírói hamar megfigyelésből kitanultam az öreg szokását, hogy a flegmája mily meleg, mily érszivet takar. Önkénytelenül eszembe jut most ez a már akkor is megtört ember, kinek hamvadó poraira sokszor ráteszi a bohém emlékezete koszoruját. Mert ez a hontalan, a márt szerető, tegnapra nem gondoló színész nép hálás tud lenni. Könyvek és elragadtatás legkönnyebben náluk teremnek. Övék az érzés szélsőségei.

Most azonban a társulatot az e fajta filozóf-elmélekedések nem háborgatják. Nagyobb gondjuk van! A podgyász eligazítás. Még úgy szólván be se billegett a vonat már egész Czimboraasztót hevesítették le a nyílt pályára pakkok és művészi motyókból. Kiadások a tekintetben a nők. Mint egy szenvedélyes statisztikus kiszámította Margó Zelmának egy negyedszázad kalap-iskatulyája pördült le. És nem maradnak mögötte a többiek se. Matyi a kalabriai mantille-ját (téli miniszteri ellenjegyzés nélkül kinevezett téli kabátot dobta le ezzel a szóval: Legyen már nekem is ott valamit!

Különbben Themis egy hü aradi fiának palatáblát hozott és e szavakkal adta át:

— Elhoztam neked a váradi táblát.

Kédy Juliska is hozott valamit Váradról. A mosolyait. De legnagyobb fölénytel Hájdu Pista ragyog le. Megmentette a böcsületet! Mert ur isten mi történt volna, ha ő sem vesszi fel Hymen-vázasalancsait? Hát érdemes lett volna akkor Ráradon a bódé-színházban művészkedni?... A tiz szót röpült bohém-vándormadarak mind

a konfira ülnek és döcögnek, avagy repülnek befelé...

Állítólag mind a belvárosban váltottak szállást és mint Pethes vicczel csak azért, mert a belvárosban öt piczula a vitelbér a konfira.

Ezt az öt piczulát is Matyi ugyszólván kiizzadta.

Vigécz.

— Gergely József, a kedvencz tenorista, mégis csak vissza jött az aradi társulathoz. Tegnap érkezett meg s az idén már népszínmű-énekeskedni is fog a tenorista és társalgási szerepek mellett. Gergelyt két-három társulathoz hívták erre a szerepre, de ő csak a jó aradiakhoz kívánczolt, daczára annak, hogy jó ajánlásokkal is kecsegtették.

Színészek Battonyán. Györ József színgazgató, kinek társulata jelenleg Mezőhegyesen működik, négy előadásra át szándékozik rándulni Battonyára.

Törvéyszék.

— Husz krajczárért — egy évi börtön. Püspöki Aron a Fehér-Körös partján fekvő dohányosi major mellett pálinkaivás közben egész éjjel huszonegyezett Domokos Gergelyvel s elnyerte tőle 20 krnyi pénzt. Reggel Domokos visszakövetelte tőle a pénzt, a mi annyira dühbe hozta Püspököt, hogy felkapott egy csákányt és azszal föbe ütötte Domokost. Tettéért tegnap állott a törvéyszék büntető tanácsa előtt, mely súlyos testi sértés vétségéért 1 évi börtönre ítélte a „szerencsés“ nyerőt. Domokos felebbezett.

VEGYESEK.

— Apponyi mezitláb. Aki Apponyi Albert grófot még nem látta mezitláb, az most így is megláthatja, még pedig ingyen. A nemzeti párt vezére nem állott ugyan be mezitláb barátnak és nem is ment bünbánólágg Cánosába (sőt nagyon is eltávozott tőle az utóbbi időben), azonban napjában egyszer mégis nyilvánosan látható mezitláb a Margitszigeten. A szigeten ugyanis Kneipp páter mezitlábos gyógymódját hozták be a fürdő előtti gyönyörű gyöpon, a melyet erre a célra — harmat híján — vízzel beföcskendeznek. A szigeti felügyelőségnek sikerült Kneipp Sebestyént arra bírni, hogy gyógymódjáról felolvasást is tartson. Tegnap jött meg Wörishofenből Kneipp levele, a melyben tudatja, hogy október első napjaiban Budapestre érkezik s a Margitszigeten megtartja felolvasását s a kurát használó betegekkel is foglalkozni fog.

— Egyelőre már elkezdtek a „kneipolást“ s ma Apponyi Albert gr. is beállott a taposó hidek kurába, a hol egyébként már sokan vannak. Elek Gusztáv ezredes is ma kezdte el ezt a gyógymódot. A főérdeklődés természetesen Apponyi felé irányul s párthívei nem minden aggalom nélkül vannak, hogy hát be talál rekedni a delegázióig a szokatlan gyógymódtól!

— Aldor, mint teleplező. Nagy politikai leleplezésben fáradozik ismét Aldor Imre régi publicista, a ki jó darabig Temesvárott szerkesztett lapot s onnan a székelyek közé neveztek ki tanárnak. Itt Aldor Imre ellenzékeskedése után Török Albert udvarhelymegyei főispánnal tűzött össze, a minek az lett a vége, hogy középiskolai tanári állásáról le kellett mondania s a leányiskolába helyezték alább. — Most Aldor a maga részéről egy „nyílt levelet“ intézett Bánffy Dezső báróhoz, a képviselőház elnökéhez s ezt a nyílt levelet a kormányfőispánnak és lapoknak is megküldötte. A levél rendkívül merész hangon van tartva. El van benne mondva, hogy Török Albert, mikor mint kir. ügyészt nyugdíjazták s Udvarhely megye alispánjává lett, ott mint a szabadelvű-párt elnöke és a miniszterelnök beavatott bizalmasa, Ugron Gáborékkal a volt főispán kipusztítására szövetekezett s titokban a kolozsvári „Ellenzékekbe“ irt mérges ellenzéki cikket s végre is keresztül vitte, hogy Udvarhely megyében az ellenzék kerüljön fölé, a főispán pedig alul, mialatt magát „fölfelé“ vaskezü kormánypárti embernek tűntette föl s ezzel végre is a főispáni székbe került. Végül Aldor (a ki x. y. z. álnév alatt írta a levelet) azt állítja, hogy Török Albertnek, mint volt alispánnak és a megyei sza-

badelvű-párt elnökének egy oly kétségbevonhatlan kéziratával rendelkezik, melyet ő az „Ellenzékek“ irt s mely — szerinte — kétségen kívül helyezi az akkori alispán, ma főispán eljárását. A nyílt levél végén közzé teszi a „Székely huszár“ aláírással ellátott, állítólag eredeti kéziratot. Abban csakugyan nagyon össze van teremtetve a „domináló kormánypárti klikk“ elnevezetvén a hűség mamebukoknak s olyanoknak, a kik a székelyeket arra akarnák rábírní, hogy a „vármegyei önkormányzat valódi lényegét, a tisztviselők választásának elvét eladják“ stb. A cikkben „Székely huszár“ Ugront pártvezérnek nevezi, ellenben Török Albert alispánt (tehát Aldor állítása szerint saját magát) meglehetősen megdicséri, biztatván „ellenzéki pártunkat“, hogy Ugron Gábor vezérlete alatt csak szervezkedjék erősen s ne engedjen időt a „meginatott mamebuk-tábornak“, hogy összedelőködjék stb. — Aldor kijelenti, hogy a kézirat eredetiségét kész illetékes tanúkkal és szakértőkkel megbizonyítani. — Számot vettünk erről az egész ügyről, mivel a nyílt levél nagy mértékben el van terjesztve s a mai napnak egyik feltűnő politikai „eseményét“ képezi. Maguk e vádak azonban oly hallatlanul merészek, hogy azoknak egyáltalán nem hihetünk s várjuk, hogy illetékes helyről megfelelő módon rövidesen — megczáfolják.

— Az egri érsek a főrendiházban. Samassa József a napokban tért vissza. Egerbe teljesen fölgyógyulva s már szurdán elutazik Budapestre, hogy az országgyűlés megalapításánál a főrendiek tárgyalásában részt vehessen. Samassa teljes egészségben hagyta ott Szmercsányi Pál szepesi püspököt, kedélyére gyógyító hatással volt a szepesi püspök társasága s most vig, beszédes és érdeklődik az ujságok iránt. Budapesti a főrendiházban nagy beszédet fog mondani, melyben az elkeresztelési rendelettel is fog foglalkozni. Az egri érsek egyike a legszabadelvűbb érseknek, kijelentései mindenesetre érdekesek s a helyzet tisztázására valók lesznek.

— Színházi panik Nagy-Enyeden. Nagy-Enyeden, ez időszerint Miskolci Henrik jól szervezett társulata tart előadásokat a régi városzék meglehetősen szűk és egy kijáróval rendelkező nagytermében. E hó 25-én az igazgatónak „Kézfogó“ című új darabját adták először s vasárnap is lévén, a terem zsúfolásig megtelt. A harmadik felvonás derekán a színpadot megvilágító gyarló petroleum lámpák egyike kigyult s a szolgáltató egyik tüzoltó oly ügyetlenül igyekezett oltani, hogy a lámpát leverte s az épen egyik kulisza tövében, méter magasan felcsapó lánggal égni kezdett. A közönségen oly nagy foku rémület vett erőt, hogy ijedt sikoltással igyekezett a teremhöz egymás hátán menekülni, miközben nehányan kisebb zúzódást szenvedtek, egy nő pedig úgy bukott fel, hogy három fogát kitörött. Tüzoltók és szereplők a tüzet hamarosan eloltották ugyan, de a felzavart közönség legnagyobb részét nem lehetett visszátérésre bírni s az előadást gyorsan befejezték. Az eseménynek lehetett volna sokkal gyászosabb következményei is, azért a felügyelet nem lehet eléggé szigorú ilyen szűk és rögtönzött színházaknál.

— A japáni keresztények. Japánban most szervezik a katolikus püspökségeket. Japánban egykor Xaveri Szent Ferencz jezsuita hirdette a kereszténységet s egy milliónál több japáni bennszülöttet keresztelt meg. De utána rettenetes keresztényüldözés keletkezett s több ezren haltak vértanu-halált. Most azonban már a katolikus egyház annyira megerősödött Japánban, hogy az ottani hierarchia szervezése szükségessé vált. A japáni egyház-szervezet egy metropolita-érsekből és három püspökből fog állani. Az érsek székhelye a birodalom székvárosa: Tokio lesz. A püspöki székhelyek a következők: Nagasaki, Ozako és Hakodate. Japán papjai és főpapjai mint francia katolikusok; mert e nemzet apostola: Xaveri Szent Ferencz művét e században francia hittérítők folytatták. Az első köztük: Fortade Agoston, ki Párisból elindulva, az ottani szemináriumból való misszionáriusokkal (1846. évben) Yokohamában megtelepedett; s megkezdvén jámbor munkáját, megveté alapját a most már szervezés alá került egyházi kormányzatnak.

Utolsó posta.

— szeptember 29.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Molnár Antal, Eszterházi Kálmán gróf, Széll Akos, Lits Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Lukács Béla, Josipovich Imre, Wekerle Sándor, Fejérváry Géza br.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Széll Akos jegyző jelenti, hogy Boda Vilmos a milenium és a kiállítás ügyében Babó Emil a tápói választók, Kovács József a hármas szövetség ügyében jelenti be interpellációját.

Az interpellációk az ülés végére maradtak.

Felolvasták ezután a főrendiház átiratát, amelyben közlik a delegációba megválasztott főrendek névsorát.

Széll Akos az állandó igazoló bizottság előadója közli, hogy Szunyog Szabolcs, Lukács Béla és Sima Ferencz a végleg igazolt képviselők lajstromába iktattattak. Jelentik továbbá, hogy az ujonnan választott horvát képviselők megbízó leveleit rendben találták.

Osztályokba soroztatnak.

Elnök jelenti, hogy a horvát képviselők közül többen régi mandátumaik révén voltak az egyes bizottságokba sorozva s így ezeknek újra való beosztása vált szükségessé.

Fay Gyula, a gazdasági bizottság előadója betérjeszti a ház szeptember havi költségéről szóló jelentését.

Következett a napirend: A delegáció tagjainak megválasztása.

Megejtették a szavazást, melynek eredményét az ülés végén jelentik be.

Elnök kéri, hogy a legfőbb államszenvedőségi állásra a jelölés a szombati ülés napirendjére tűzessék ki. (Helyeslés.)

Az interpellációkat kiadják a kormányának.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság ügyében a választás eredménye a következő: Rendes tagok: Andrassy Tivadar gróf, Apponyi Albert gróf, Asbóth János, Abrányi Kornél, Beksics Gusztáv, Beöthy Akos, Bethlen Odön gróf, Bokross Elek, Boigár Ferencz, Czernkovich Miklós, Dániel Ernő, Falk Miksa, Fenyvessy Ferencz, Fluger Károly, Francisci Henrik, Gyurkovics György, Harkányi Frigyes, Hegedüs Sándor, Huszár Károly báró, Jókai Mór, Károlyi István gróf, Kiss Pál, Kubinyi Arpád, Latinovics Ernő, Münnich Aurél, Nákó Kálmán gróf, Nikolics Fedor báró, Nopcsa Elek báró, Perczel Dezső, Pulszky Agost, Rakovszky Géza, Rakovszky István, Szerb György, Sztáray István gróf, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Tisza Lajos gróf, Ugron Gábor, Vukotinovich Lajos, Wahrman Mór. Póttagok: Beöthy László, Dániel Géza, Meltzl Oszkár, Miklós Odön, Mohay Sándor, Pavics Armin, Szapáry László gróf, Teleki Domokos gróf, Tolnay Lajos, Urányi Imre.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter jelenti, hogy a szombati ülésre fogja betérjeszteni az 1893-iki költségvetést. (Helyeslés és éljenzés.)

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés d. u. fél 1 órakor véget ért.

Táviratok.

Kolera.

Budapest, szept. 29. (Saj. tud. táv.)

Ma előfordult betegedési esetek a főváros lakosságát érhető izgatottságba ejtette, még inkább a halálozási esetek. Az orvosok határozatlan nyilatkozatát a közönség úgy tekinti, mint a fővárosban már föllépett kolera leleplezését.

A barak-kórházban tegnap elhalt Deák István holttestét ma boncolták föl az ottani bonczteremben. A bonczolásnál jelen voltak: Schenther Gusztáv egyet.

tanár bonczoló főorvos, Perzik Ottó dr Gerlály Zsigmond dr Münnich Károly dr tanársegéd Ladányi Mátyás és Demkó kezelőorvosok. A bonczolást Schenther tanár és Münnich tanársegéd végezték. A bonczoló orvosok egyhangulag odanyilatkoztak, hogy az illető szerfelett gyanus körülmények között halt meg, melyek a kolerára emlékeztetnek. Mindazonáltal pontos diagnózist nem mondhatnak addig, míg a szövettani és bakteerológiai vizsgálatot meg nem éjtik a mi egy két napot vesz igénybe. A holttestet szigoruan desinfi- cizálva még a nap folyamán eltemetik.

A tegnap betegei közül Demkoviczné, szül. Simon Erzsébet tegnap este fél 9 órakor, Szücs József pedig az éjjel nagy kinok között meghaltak, s ezek bonczolása ma délután lesz. A kolera tünetek különösen ez utobbin voltak észlelhetők. Ugyancsak a tegnap beszállított Audevlik Mari állapota igen súlyos úgy, hogy alig marad életben. Progulár János rézöntő ma teljesen egészségesen hagyta el a kórházat.

Ma reggel óta összesen öt új beteget vettek fel a kórházba, kik közül egy már meghalt. A betegek közül Breznay Mihály 37 éves napszámosnak igen súlyos az állapota. Ezt a külső váciutról szállították be. Délelőtt 10 órakor vitték be a Lehel-utca 15. sz. a. házból Bosztár Rezső 42 éves gyári munkást, utána Kontó József 26 éves napszámost a kender-utczából, Csulány Mari 24 éves napszámosot, délben pedig a nádor-utczából, az 58. sz. a. Larik Ferencz napszámost. Ez a beteg oly súlyos állapotban volt, hogy mire kórházba értek vele, meghalt. A délelőtt folyamán kint járt a kórházban Müller Kálmán egyetemi tanár, kórház igazgató is, s végig járta a helyiségeket, s megtette a szükséges intézkedéseket. A betegekkel érintkezetteket s a lakásokat kellőleg desinfi- cizáltak az arra hivatott közegek.

A budai barak-kórházban jelenleg nincs gyanus beteg.

Debreczen Kossuthért.

Debreczen, szept. 29. (Saj. tud. táv.)

A városi közgyűlésen elhatározták, hogy a város legszebb utcáját, a Czegléd-utczát Kossuth-utczának nevezik el.

Liebknecht az orosz-francia viszonyról.

Páris, szept. 29. (Saj. tud. táv.) Hír szerint a kormány elhatározta, hogy Liebknecht ellen, amiért a francia-orosz testvérisülésről elítélőleg nyilatkozott és azt állította, hogy Oroszország Franciaországot a döntő pillanatban cserben fogja hagyni, most az eljárást meg fogja indítani.

A marokkói szultán meghalt.

London, szept. 29. (Saj. tud. táv.) Tangerből jelentik, hogy Muley Hassan marokkói szultán meghalt. Utódja legidősebb fia, Muley el Arby lesz.

Szocializmus.

Lyon, szept. 27. (Saj. tud. táv.) A szocialisták gyűlése elhatározta, hogy a mezei munkások körében erélyes agitációt fog megindítani.

Közgazdaság.

A szüret Pankotán. Az egész aradi hegyaljáról szomorú szüreti hírek érkeznek. Pankotáról azt írják, hogy a mi kevés termés ez ideig mutatkozott, a folyó hó 6-iki óriási vihar után a jégeső teljesen leverte. „Ez

idén már nem szüretelünk“ — mondogat nagy busan a pankotaiak. Vingárol írják, hogy ott kevés bor lesz; a juniusi de főleg az elhatalmasodott penész a méskilátást erősen megcsappantotta. — Nőbaj az, hogy a termelők nem sokat törődnek a permetezéssel.

Szeszület.

— Szeptember 29. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 51.50, kicsinyben 52.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —

Budapest, szept. 29. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irány- zat	100 kg-gramm frt
Buza	bánsági	lanyha	7.35—7.90
	tiszavidéki	„	7.55—8.15
	pestvidéki	„	7.40—8.20
	fehértornyai	„	7.45—8.20
Rozs	—	szilárd	6.50—6.75
	—	lanyha	5.30—5.50
Arpa	takarmány	„	5.70—6.20
	égetni való	„	6.40—7.50
Zab	—	szilárd	5.60—5.90
Tengeri	bánsági	szilárd	4.45—4.90
	másnemű	„	4.80—4.85
Káposzta-repcze	—	szilárd	11.20—11.50
Köles	—	csend.	4.55—4.75
Buza	tavasza	lanyha	7.44—7.50
	junius 1892 őszre	„	7.83—7.85
Tengeri	máj.-jun. 1892	lanyha	4.84—4.86
	szept.-okt. 1891	„	5.15—5.16
Zab	Bpest sz. tavasz	lanyha	5.44—5.46
	„ „ őszre	„	5.67—5.69
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	lanyha	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. szeptember 29.

Magyar aranyáradek 6%	—
Magyar aranyáradek 4%	112.40
Magyar papíráradek 5%	100.50
Magyar vasnti kölcsön	120.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsajtás	117.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	145.50

Idegenek névsora Aradon.

— Szeptember 29. —

Fehér Kereszt szálloda: Hochschwager F. magánzó, Botmai Szabó Gyula magánzó, Miskolcz Márkus János hegybíró, Nagyvárad Holoky Imre hivatalnok, Déva Verner J. magánzó, Déva Bleishtein J. mérnök, Bécs Kovács János mérnök, Szeged Weisz Anália magánzó, Bécs Velk József magánzó, Szatmár.

Vass szálloda: Kohn József kereskedő, Csermő. Kesselbaum igazgató, Temesvár.

Nádor szálloda: Schentling Miklós birtokos és neje, Bács. Reiser Emánuel kereskedő, Gyula.

Arany Kules szálloda: Weisz Samu kereskedő, Sep-rős. Linenberg M. bérő, Bokszeg. Pap János papnöve-dék, Belényes. Heller Vilmos kereskedő, Keszencz.

Három Király szálloda: Mladin György jegyző Silin-gya. Bele János jegyző, Kerülés. Totreau A. tanító, Tal-pason.

Magyar Korona szálloda: Kovács Sándor mészáros, Karloca. Singer Fülöp kereskedő, Kisjenő. Felföldy Bé-la kir. aljegyző, tartalékos hadnagy, Máramarossziget. Töpfer Alajos kereskedő, Prága.

Felelős szerkesztő: Váshelyi Béla.

Nyiltér.

Ingyen lakás,

mely áll egy külön bejárattal butorozott szobá-ból, zongora leckeórák fejében fel-ajánlatik egy zongora tanítónőnek.

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti ületvezetősége az alábbi táblázatban foglalt anyagokat jövő 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a kőolajat kivéve — három évre megvásárolni 1895. év végéig biztosítani kívánja és ezen anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

Anyag- la, strom	osztály	tétel	T á r g y	Egység	Egy évi szállítási mennyiség	Jegyzet
IV.	4		Csepü	q.	220	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	8		Faggyu	"	20	
"	23		Jutefonál	"	220	Két-két üvegben egy-egy kilogramm küldendő be minta gyanánt
"	38		Kőolaj	"	1200	
"	52		Tisztító ásvány-olaj	"	70	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	57		Henger kenő olaj	"	15	
"	67		Felpárolt ásvány-olaj	"	700	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	69		Lepárolatlan vulcan-olaj	"	800	
"	71		Lepárolt ásvány-olaj	"	650	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
XIII.	44		Tisztított kender	"	50	
"	164		Rézgálicz	"	65	

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az ületvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy a kirótt mennyiségnél egyenlővel többet vagy kevesebbet is szállíttathasson. A szállítások a 129381 | 91 szám alatti általános és a fentebbi anyagokra vonatkozó különleges szállítási feltételek alapján eszközöndök.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az ületvezetőség általános osztályánál (anyag és leltárbeszerzés Budapest, VI. Teréz-körut 62. sz. I. em. 9 ajtó szám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, meg egyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az ületvezetőség fenntartja magának a jogot hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozná, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozóknak ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetik, a nélkül azonban, hogy az illető folyólag valamely anyag szállításának átadását követelhetnének.

Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképen hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata ötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, aek ajánlata elfogadtatott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készítetteti vagy termelteteti fog és fenntartja magának az ületvezetőség azt a jogot, hogy kiküldött közgei által arról bármikor meggyőződést szereshessen.

Mindezen czégek melyek a magy. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindeddig nem állottak, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott cikkre nézve világosan megemlítendő hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termelék-e, illetőleg valjon hazai vagy külföldi származású nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melyek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Mindegyik szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított magy. kir. államvasuti alkalmazottak illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz szállításai után érdembe hozandó összegek 10/100 (egy tized) százalékával hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal:

«Ajánlat 37062 | 92 számhoz» 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti ületvezetőség I. általános osztályának vezetőjénél nyújthatók be, vagy hozzá posta útján küldendők be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalti ületvezetőség gyűjtő pénztáránál (VI. Teréz-körut 62. sz. a.) leteendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régiebb utolsó árfolyam szerint, de sohasem a névértéken felül számíttatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letét megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatban számban és betűkben kiírva és esetleg vámmmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti ületvezetőség vonalainak valamely az ajánlatban határozottan megnevezendő állomásra teendő, kikötöttik azonban hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által a megrendelés alkalmával említett szertár czime alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, ugyszintén oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel, végre melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az ületvezetőség fenntartja magának a jogot hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy azok az ily részbeni szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték, és végre hogy e cél elérésre bármily más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti ületvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli ületvezetősége az 1893. évben esetleg további 2 éven át saját vonalainak részére szükséges kő-olaj, lepárolt ásvány kenő olaj, csepü, jutefonál, faggyu, ásvány hengerkenő olaj, vulcan olaj, tisztogató ásvány olaj, rézgálicz és tisztított kender szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 25-én déli 12 óráig benyújthatók, a bánatpénz pedig folyó évi október hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek és a szállítandó mennyiségek valamennyi ületvezetőségnél megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a budapest-déli ületvezetőség (külső kerepesi-ut nyugdíjházcsoport 2. sz. ház) által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi ületvezetőségnél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szereshetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától (Budapest, Andrássy-ut 73—75. sz.).

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételeké 15 kr.

Budapest, 1892. szeptember hó.

Budapest-déli ületvezetőség.

104546 | 92. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar köszénforgalom.)

A vasuti és közlekedési közlöny f. é. június 27-én megjelent 77-ih számában ad 73342 | CII. számú hirdetmény a fenti forgalomban érvényes 4-ik füzethez Dombrau és Karwin állomásokról Bécs á. v. t. állomásra szállítandó ásvány-szén, coaks és szénvályogküldeményekre nézve f. é. augusztus hó 1-re kihirdetett I. sz. pótlék helyett új 4-ik számú füzet fog f. é. szeptember 15-ével életbe lépni.

Budapesten, 1892. aug. hóban.

A m. kir. államvasutak,

egyszersmind a részes vasutak nevében.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti ületvezetősége.

32207. sz.

724 1—8

Hirdetés.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a győr-gyánafalvai vonalon, Mezőlak- és Kis-Czell állomások között létesített Vinár rakodó állomás f. év szeptember hó 20-án a kocsirakomány teherforgalomra a következő korlátozással meguyittatik:

1. Ezen állomáson a kocsirakomány teher áruk raktározása nem engedtetik meg, s azok be- vagy kirakása közvetlenül a fuvarszekerekről, vagy azokra, a vasuti kocsik rendelkezésére bocsátásától számított díjszabás szerinti rakodási idő alatt, e teljesítményért minden megtérítendő való igény kizárásával, a fél által eszközöndő.

Ezen rakodási idő túllépése esetén az általános díjszabási határozományokban (I. rész) megabott kocsik késedelmi illeték szedetik be.

1. Ezen állomáson élő állatok vagy egyéb oly áruk fel- és leadása, melyeknek be- vagy kirakásához külön berendezések vagy segédesszerek igényeltetnek, nem eszközöndő.

Az áruk berakásához szükséges kocsik 24 órával előbb írásbelileg rendelendők meg.

3. Az ezen állomáson fel- vagy leadásra kerülő kocsirakomány teherárak nézve a szállítási díj kiszámítása helyi áru díjszabásunkban, a díjszámítás tekintetében megállapított általános határozományok mérvadása szerint, ezen állomás közvetlen kilométer távolságának alapul vételével eszközöndő.

Budapest, 1892. évi szeptember hó 20-án.

Az ületvezetőség.

Teljes ellátásra

elfogad

előnyös feltételek mellett

1—2 fiu vagy leány

iskolás tanulót

egy a fő-téren lakó uri család. — Zongora a tanuló rendelkezésére bocsájtatik. Bővebb értesítés nyerhető e lap kiadói-vatalában.

11407 | 892.

Hirdetmény.

A magyarországon tartani szokott országos (kirakó s marha) és heti vásárok jegyzése a nagy méltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kiadtván, az tudomás és tájékoztatásul a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál 14 napig az érdekeltek által betekinthező.

Arad, 1892. szeptember 20.

Sarlot,
főkapitány.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégl 70 kr. és egy nagy tégl 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinczejéből. Ara 1 üvegnek 3 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 -krajczár.

Chinabor 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fényvel. Hat perczig égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégl 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredetű rheumás és osztozsfájdalmak ellen igen hűs és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadhatnak és lelkiismeretesen teljesítenek.

502—11*

15539 | 892.

736 1—3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének 1892. évre vonatkozó költségeloirányzat a tanácsnak és a hármass bizottságnak véleményes jelentése, ugy a bevétel és kiadás tételeit felvilágosító mellékletek a f. év szeptember hónap 24-ik napjától kezdve folyó évi október hónap 8-ik napjáig bezárólag a tanácsteremben közszemlére kitétetik.

Szabadságában áll azt az adózó polgároknak megtekinteni és arra észrevételüket a folyó évi október 13-án tartandó rendes közgyűlés előtt 4 nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1892. szeptember 23.

Arad sz. kir. város tanácsa.

11765 | 892.

742 1—3

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi szeptember hó 7-én 58692. sz. a. kelt körrendeletével a sertés trágya vasuton való szállításának szabályozása tárgyában 1889. évi június hó 7-én 23122. sz. a. kiadott rendelet 4. és 5. pontjában foglalt és még ugyanazon évben módosított határozmányát egész terjedelmében fennállónak s annak a további intézkedésig való újbóli alkalmazását rendelvén el, minél fogva közhírré teszem, hogy a sertés trágya tulajdonosok, illetve sertésszállás birtokosok kötelesek a vasuton elszállított sertés trágyájukat a melegebb időszakban az esetre, ha az a vasut mellől 8 nap alatt a rendeltetési helyre el nem távolították, avagy ha a trágya gyűjtő helyen rakatnék le, ahol bizonytalan időre fekvé maradna, nemcsak 5 cm. vastag földréteggel betakarni, hanem előbb a sertés trágyát 0.50, 1.0 mtr. mélyre ásott s mint egy 20 mtr. széles gödörbe elhelyezni, szalmával befedni és ennek megtörténtével azt 5 cm. földréteggel betakarni.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással figyelmeztetem, hogy a jelen rendelet pontos végrehajtását saját közegeimnél fogom ellenőriztetni s a netáni mulasztokat az 1876. XIV. t.-cz. 7. §-ában előírt pénzbírsággal sújtandom.

Kelt Aradon, 1892. szeptember 23. a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot
főkapitány.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

23385. sz.

720 1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettek, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglői üzletre 23385. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is, beküldhetők.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház-

II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák táma alatt megtekinthetők mért is az ajánlattevőre feltételeztetik, hogy a feltételeket is s azokat magára nézve egész terjedelmű kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött táridőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlattevőre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség

714—892. gazd. sz.

725

Árlejtési hirdetmény

Arad szab. kir. város gazdasági szék városi szegények házában elhelyezett, nem külsőben rendőrileg letartoztatott egyének részére szükséges meleg ételek, valamint kenyér szállítást iránt f. évi október hó 3-án d. e. 10 óra árlejtést tart.

Kikiáltási ár a meleg ételre nézve adag kint 14 kr. a kenyérré nézve 56 dekagramm adag fehér kenyér után 10 kr., ugyanolyan adag fekete kenyér után 8 kr.

Bánompénzül leteendő a kenyér szállítás 150 frt, a meleg ételek szállításánál 200 frt k. pénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli lejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak a vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz lékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanács urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi szeptember hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső

aljegyző.

104496 | CII. szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az új kivételes díjszabás példányai a m. kir. államvasutak valamint a többi részes vasúti igazgatóságánál is megszerezhetők.

Új kivételes díjszabás életbe léptetése osztrák és magyar állomásokról Suczava, Predeal és Verciorova román határ állomásokra szállítandó vasuti járművekre.

Osztrák és magyar állomásokról Luczava, Predeal és Verciorova román állomásokra szállítandó vasuti járművekre f. é. október hó 1-től új kivételes díjszabás lép hatályba, melylyel egyidejűleg a f. é. márcz. hó 1-től érvényes hasonló nevű kivételes díjszabás hatályon kívül helyezettik.

Budapest, 1892. augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

10916 | 892.

Hirdetmény.

Bettelheim Manó aradi lakos a várostól hásonbérben birt földterületen egy gazdasági szegények felállítására telepengedély iránt folyamodván az 1884. XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszini tárgyalás f. évi október hó 1-ső napja d. e. 3 órája kitűztetik a melyre az érdekeltek ez utólag és meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telepítési tervrajza a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi szeptember hó 30-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevétel ugyanott írásban, előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert ha ilyen nem emeltetnek s ha egyébként köztekintetek gátolják fel nem merülendnek a telepengedély a mondot törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Kelt Aradon, 1892. szeptember hó 16-én város kapitányi hivatala mint I-ső foku igazgatóság.

Sarlot
főkapitány.

